

KNJIGOVODSTVENA EVIDENCIJA U OKVIRU KLASSE 2 – KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA

KLASA 2 - Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina

20 – Potraživanja po osnovu prodaje

- Evidentiraju se po nabavnoj vrednosti,
- Umanjuju se zbog imparitetnih gubitaka i nemogućnosti naplate
- Obračun potraživanja od kupaca iz inostranstva regulisano je MRS 21 – Učinci promene kursa i razmene stranih valuta.

Najznačajniji računi:

- 200 - Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica
- 201 - Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica
- 202 - Kupci u zemlji - ostala povezana lica
- 203 - Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica
- 204 - Kupci u zemlji
- 205 - Kupci u inostranstvu
- 206 - Ostala potraživanja po osnovu prodaje
- 209 - Ispravka vrednosti potraživanja od prodaje

204 – Kupci u zemlji

Knjigovodstveno obuhvatanje nastanka potraživanja vrši se zaduživanjem računa ***204 – Kupci u zemlji*** za iznos fakturne vrednosti prodate robe, proizvoda ili usluga uvećane za iznos pripadajućeg PDV –a, dok nam potražuju računi grupe **60 i 61** (prihodi) za iznos fakturne vrednosti prodaje, kao i račun **470 – Obaveze za PDV po izdatim fakturama**

23 – Kratkoročni finansijski plasmani

- 230 - Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica
- 231 - Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica
- 232 - Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji
- 233 - Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu
- 234 - Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine
- 235 - Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine
- 236 - Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha
- 237 - Otkupljene sopstvene akcije namenjene prodaji i otkupljeni sopstveni udeli namenjeni prodaji ili poništavanju
- 238 - Ostali kratkoročni finansijski plasmani
- 239 - Ispravka vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana

232 – Kratkoročni krediti u zemlji

Mogu biti:

- u novcu
- u robi

Knjigovodstvena evidencija kratkoročnih kredita u novcu

Duguje: račun 232 –Kratkoročni krediti u zemlji

Potražuje: račun 241 – Tekući račun

Obračun kamate:

Duguje: 220 – Potraživanje za kamate

Potražuje: 662 – Prihodi od kamate

Knjigovodstvena evidencija kratkoročnih kredita u robi

Duguje: račun 232 –Kratkoročni krediti u zemlji

Potražuju: račun 604 – Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu
račun 470 – Obaveze za PDV

Obračun kamate:

Duguje: 220 – Potraživanje za kamate

Potražuje: 662 – Prihodi od kamate

Primer:

0) Stanje na pojedinim računima preduzeća „Trend“ je sledeće: 132 – Roba u prometu na veliko 500.000 rsd. (zalihe robe vode se po nabavnoj vrednosti).

I) Preduzeće „Trend“ je prodalo petinu robe preduzeću „Moda“ za 150.000 rsd. PDV 20%, na rok od 5 meseca, na 5 jednake rate, uz kamatu od 10%.

II) Izvršen je obračun kamate za odobreni robni kredit.

III) U ugovorenom roku firma „Moda“ je uplatila prvu ratu, uvećanu za pripadajuću kamatu.

Obračun kamate $150.000 \cdot 0,10 = 15.000 / 12 = 1.250$
mesečni iznos $1.250 \cdot 5 = \mathbf{6.250}$

r.b.	Broj računa		Opis	Duguje	Potražuje
	D	P			
1	232		Kratkoročni krediti u zemlji	180.000	
		604	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		150.000
		470	Obaveze za PDV Za odobreni robni kredit		30.000
1a	501		Nabavna vrednost prodate robe	100.000	
		132	Roba u prometu na veliko Interni obračun realizacije		100.000
2	220		Potraživanje za kamate i divid.	6.250	
		662	Prihodi od kamate Za obračunatu kamatu		6.250
3	241		Tekući račun	37.250	
		232	Kratkoročni krediti u zemlji		36.000
		220	Pot. za kamate i dividende		1.250

24 – Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine raspoložive kovanice, valute, čekovi i novčani nalozi od kupaca, kao i depoziti na bankovnim čekovnim računima, koji su raspoloženi odmah po zahtevu.

Ekvivalenti gotovine su namenjeni izmirivanju kratkoročnih gotovinskih obaveza i obuhvataju: čekove domaćih banaka primljene na naplatu; menice domaćih banaka primljene na naplatu, ostale čekove primljene na naplatu, ostale menice primljene na naplatu i sopstvene vučene menice, tekuća ulaganja koja se kotiraju na berzi i čije dospeće je unutar kratkog perioda od datuma nabavke od strane pravnog lica i plemenite metale

Osnovni računi:

- 240 – Hartije od vrednosti gotovinski ekvivalentii
- 241 – Tekući račun
- 242 – Izdvojena novčana sredstva i akreditivi
- 243 – Blagajna
- 244 – Devizni račun
- 245 – Devizni akreditiv
- 246 – Devizna blagajna
- 247 – Ostala novčana sredstva
- 249 – Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena.

Primer

- 0) Stanje na pojedinim računima preduzeća „Metal“ je sledeće: 204 – Kupci u zemlji 500.000 rsd, 241 – Tekući račun -400.000 rsd.
- 1) Od kupca iz zemlje primljena je menica broj 2236 na iznos od 200.000 rsd. Na osnovu izvoda banke 11885 vidi se da je menica realizovan.

r.b.	Broj računa		Opis	Duguje	Potražuje
	D	P			
1	240	204	Hartije od vrednosti i gotovinski ekvivalenti Kupci u zemlji Menica br. 2236	200.000	200.000
1a	241	240	Tekući račun Hartije od vrednosti i gotovinski ekvivaletni Izvod br. 11885	200.000	200.000

242 - Izdvojena novčana sredstva i akreditivi

Primer:

- 0) Stanje na pojedinim računima preduzeća „Moda“ je sledeće: 241 – Tekući račun 600.000, 435 – Dobavljači iz zemlje – 700.000
- I) Za izmirenje obaveze prema dobavljaču iz zemlje preduzeće, preduzeće „Moda“ je otvorilo akreditiv na iznos od 500.000.
- II) Nakon reprezentovane dokumentacije banka je izmirila obaveze preduzeća „Moda“ prema dobavljaču iz otvorenog akreditiva. Izvod banke 2886

r.b.	Broj računa		Opis	Duguje	Potražuje
	D	P			
1	242	241	Izdvojena novčana sredstva i akreditivi Tekući račun za otvoreni akreditiv	500.000	500.000
2	435	242	Dobavljači iz zemlje Izdvojena novčana sredstva i akreditivi Izvod br. 2886	500.000	500.000